

HAZAI HÍREK

a Gellért-hegyi sziklatemplomban

PFEIFFER-EMLEKTÁBLA

Pfeiffer Gyula erdőmérnök neve bányász-, kohász körökben alig ismert. Életútját, érdemeit az Erdészettörténet Közlemények 1991. évi II. füzetének egy tanulmánya foglalta össze. Ebből egy példány az OMBKE könyvtárába is eljutott, de a figyelmet reá a következő évben külön is fel kellett hívni akkor, amikor az azóta sajnos elhunyt Bányai Bálint szervezte a sziklatemplomban tervezett Borbála-misé. Örömmel hallotta, hogy a kegyhely bányászok-erdészek-kohászok összefogásával létesült az 1925–1934. években. Ezt a szentmisét celebráló Paskai László esztergomi érsek úr is kifejezésre juttatta szentbeszédében. Az összefogásnak testi-lelki szervezője volt Pfeiffer Gyula.

Pécsett született 1871-ben, itt végezte iskoláit, majd 1889–1892 között erdőmérnöki oklevelet szerzett a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémián. Végzés után néhány évig ismerkedett az országgal, majd 1899-ben a zágrábi M. kir. Erdőigazgatóság szolgálatába lépett. A horvát és szlovén részeket teljesített gyakorlata alapján rangban gyorsan emelkedett és 1911-ben már a minisztérium kincstári erdőrendezési és építkezési ügyosztályán, Budapesten nyert beosztást. Munkaterülete itten kiterjedt az egész, nagy, gyönyörű országra. Az első világháború már erdőtanácsosként érte. Kiváló szervezőkészsége, fáradhatatlan munkássága, jó műszaki készsége, tudása különösen a háború alatt hozott neki sikereket, de az annak befejezését jelentő trianoni békediktátum mérhetetlen lelki gyötrelmet is. Így jutott 1926-ban a minisztérium erdészeti főosztálya vezetőjének székebe, és a szakma rendkívül jó műszaki gárdájával a hivatali kereteket messze meghaladó kormányfelhatalmazás alapján nagylétesítéseket végzett. Csak két példa: a lilafüredi Palota Szálló és az árvízújtotta Vésztő újjáépítése. A harmadik a sziklatemplom és kolostor építése, a kalapos király által annak idején szélnek eresztett pálos rendnek visszatelepítése, de erről bővebben kell szólni.

Pfeiffer Gyula egész életét áthatotta a katolikus vallás, a Szűzanya tisztelete. Régi vágya teljesült, amikor a legjelentősebb kegyhelyeket – Lourdes-ot és Limpias-t Franciaországban – meglátogathatta. Itt erdészszemét megfogta a táj. A magyarországi felvidékre emlékeztette, a Kárpátokra, ahol valamikor barangolt és dolgozott. De mélyen meghatotta őt a zarándokhelyen tapasztalt rajongó hit is. Szomorúan kellett gondolnia az otthoni, a megcsönkített ország Nagyhazájának hanyagolódo tiszteletére, és felcsillant benne a remény, hogy ennek újbóli felélése talán még visszaadhatja az elvesztett országrészeket. Elhatározta, hogy Magyarországon – az ország szívében – kegyhelyet létesít.

A kegyhelynek létrehozásához a budapesti Gellért-hegy déli oldalán tátongó sziklaüreget találta legcélszerűbbnek. A barlangbejárat kísértetiesen hasonlított a történelmi országhatárra. Hazaérve Zadravetz püspökkel és József Ferenc főherceggel az élen bizottságot hozott össze és ezzel megszerezte a főváros hozzájárulását. A nélkülözhetetlen sziklamunkák 1925 telén kezdődtek. Az erdész-bányász barátság révén különböző bányavállalatok felajánlásaként hét hónapon át folyt a munka. A terv szerint csupán egy, a barlang feletti teraszra vezető utat kellett volna nyitni, de az egyik robbantás váratlan kimenetelű lett: a hegy belsejében egész templomra való üreg keletkezett és oldalt, a Duna felé nyílt ki. Ez most meghatározta a végső kialakítást és alkalmat adott a templomhoz csatlakozóan kolostorépület elhelyezésére is.

Pfeiffer ezt is vállalta annak ellenére, hogy sem az állam, sem a főváros nem támogatta. Adományok és felajánlások tették lehetővé a létesítést. Pfeiffer Gyula hivatali és társadalmi sokirányú kapcsolatait, összeköttetéseit ellenállhatatlan következetességgel állította a szent cél érdekében. El is érte, 1934-re készen állt a templom és a kolostor. Pfeiffer Gyula újabb akcióba lépett és Zichy Gyula kalocsai érsekkel megszervezte a II. József által 1786-ban feloszlott, magyar alapítású pálos rendnek, illetve Lengyelországba menekült tagjai utódainak ha-

zahozatalát. Ennek a hazatérésnek 60. évfordulóját ünnepelte a magyarországi pálos rend május 15-én ünnepi szentmise keretében. A misét P. Máthé T. Péter rendfőnöki megbízott fényes papi segédlettel celebrálta. Szentbeszédében nagy elismeréssel emlékezett meg Pfeiffer Gyula és az általa összefogott bányászok, erdészek és kohászok buzgó erőfeszítéseiről, az elért eredményekről. Hálás szívvel áldotta meg az oltár mögött elhelyezett, az Országos Erdészeti és az Országos Magyar Bányászati, Kohászati Egyesület által közösen állított emléktáblát.

A tábla maradandóan emlékeztet a három szakma hagyományos összefogására, együttműködési készségére igaz célok érdekében. Első ízben a remélhetően hagyományossá váló idei Borbála-miséen tiszteleghetünk előtte mindig élénken emlékezve az alapító céljára – reménységének megvalósítására.

Jérôme René

KÜLFÖLDI HÍREK

Energia a holnap világának

Az Energetikai Világtanács a fenti címmel közreadta azon stratégiai javaslatát, amelyekkel a 2020-as évekre elérhető a világ energetikai egyensúlya. A világ energiafelhasználását a 2020-as években három változatban valószínűsítik

Milliárd tonna kőolaj-egyenértékben

	1960	1990	2020			
			A	BI	B	C
Szén	1,4	2,3	4,9	3,8	3,0	2,1
Kőolaj	1,0	2,8	4,6	4,5	3,8	2,9
Földgáz	0,4	1,7	3,6	3,6	3,0	2,5
Nukleáris	–	0,4	1,0	1,0	0,8	0,7
Vízenergia	1,0	0,5	1,0	1,0	0,9	0,7
Biomassza	0,4	0,9	1,3	1,3	1,3	1,1
Megújuló energiák	–	0,2	0,8	0,8	0,6	1,3
Összesen	3,3	8,8	17,2	16,0	13,6	11,3

A tanács ajánlásait 10 pontban adta közre:

1. A tanács fő üzenete a változtatás szükségessége: a magatartás megváltoztatása, a fejlesztés szervezésének és szervezetének megváltoztatása. A következő évtizedekben, feltételezve a föld lakosságának megkétszereződését és a városiasodás megháromszorozódását, nem folytatható az energia olyan mértékű felhasználása, mint napjainkban. A szolgáltatások iránti igény – ami magába foglalja a fűtést, a klimatizálást, a világítást, a sütés-főzést, a motorikus hajtást, a szállítást – tekintélyes mértékben fog növekedni. Ez a növekedés elsősorban a fejlődő országokban következik be. A kihívás az, hogy a fejlődő világ népessége által igényelt energiát úgy szolgáltatassuk, hogy elkerüljük a környezet katasztrofális tönkretételét. Ez a kihívás szükségessé teszi, hogy jelentős változtatásokat végezzünk a világ energiaiparának jelenlegi állapotán. Ezek a változtatások azonban csak lassan vihetők végbe. A változtatás magába foglalja a létesítmények számának csökkenését, új technológiák elterjesztését, új létesítmények létrehozását, változtatásokat az energia politikában és a fogyasztási szokásokban. Az energetikai rendsze-